

Základní funkce drobných vodních ploch v krajině

funkce	mokřady	tůně	malé vodní nádrže	
			přehrádky na bystřinách	rybníky
mikroklimatická (ztráta energie výparem)	✓ (nižší objem a celková plocha hladiny)	✓	✓ (vliv zastínění, rychlostí proudění)	✓
hydrologická (přirozená retence vody)	✓	✓	✗ (vliv pevných konstrukcí)	✓ (vlivem regulace provozu a částečně pevných konstrukcí bránících rozlivu)
hydrologická (protipovodňová)	✓ (v závislosti na předchozím nasycení a plynulosti hranic)	✓ (v závislosti na objemu a plynulosti hranic)	✗ (snížení rozlivu, omezení kapacity zanášením)	✗ (stabilně plně napuštění, riziko protržení, často vliv pevných hranic)
hydrologická (kvalita vody) ¹	✓	✓	✗	✗
ekologická (rozmanitost stanovišť)	✓	✓	✓ (vliv pevných konstrukcí)	✓ (vlivem pevných konstrukcí)
biologická (druhová rozmanitost)	✓	✓	✓ (částečně pro druhy tekoucích vod)	✓ (snížená u silně produkčních ploch)
oběh materiálu a látek	✓	✓	✗ (zejména omezení přenosu sedimentů)	✓ (vlivem eutrofizace u produkčních ploch)
produkční (chov ryb, rostlinná produkce)	✓ (paludikultura ² jen u nových a vhodně navržených ploch)	✓ (omezeně paludikultura)	✗ (nevyužívá se)	✓
vodohospodářská (zásobování pitnou a teplou užitkovou vodou)	✓ (nepřímo doplněním podpovrchové vody)	✓ (nepřímo doplněním podpovrchové vody, voda pro hospodářská zvířata)	✓ (pouze nepřímo jako součást toků se zásobovací funkcí)	✓ (nepřímo doplněním podpovrchové vody, příp. jako užitková voda)
rekreační a vzdělávací	✓ (spíše vzdělávací, turistická)	✓ (spíše vzdělávací, turistická)	✓ (spíše vzdělávací, turistická)	✓
estetická	✓	✓	✓	✓

Pavel Raška¹
Lenka Slavíková²

¹ Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Přírodovědecká fakulta, katedra geografie; pavel.raska@ujep.cz

² Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta sociálně ekonomická, Institut pro ekonomickou a ekologickou politiku; slavikova@ieep.cz

Poznámky: ✓ spíše ano, ✓ částečně / někdy ano, ✗ spíše ne či diskutabilní. Označení je generalizované a vychází z předpokladu podobné rozlohy ploch. ¹ Čistící schopnost drobných vodních ploch závisí na jejich velikosti, množství a umístění v krajině. Například samostatná biotopová jezírka mohou být efektivní až při třetinové rozloze plochy věnované biofiltraci. V případě rybníků může být kvalita vody snižována chovem ryb. ² Pojem paludikultura označuje zemědělské, případně lesnické využití mokřadů k produkční funkci. Nemělo by se však pro ni využívat přirozených ploch.